

A CSAOSZ Szakmáért életműdíj kitüntetettje: Borbély Endréné dr.

Eiler Olga

A „Szakmáért” életműdíjat a Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség, a CSAOSZ elnöksége 2003-ban alapította. A 2007-es évben a kitüntető díjat az elnökség Borbély Endréné dr.-nak ítélte. Az ünnepélyes díjátadás a CSAOSZ közgyűlésén volt, 2007. március 21-én. Borbély Endréné dr. a Budapesti Műszaki Főiskola Rejtő Sándor Könnyűipari Mérnöki Kar Médiatechnológiai Intézet Csomagolás- és Papírtechnológiai Intézet szakcsoportjának főiskolai tanára. Szakmai múltja és egész pályája a csomagolási szakemberek képzésével függ össze. A szakmában sokan ismerik és szeretik, az iparágban mindenhol dolgoznak tanítványai, akik közül sokan, megtudva a hírt, gratuláltak kedves tanárúknak.

Intézeti szobájában kerestem fel kérdéseimmel a Magyar Grafika nevében, egy mozgalmas munkanap végén.

A pályaválasztásról kérdezem először

Szüleim tanárok voltak, így már gyerekkoromban átéltem és átéreztem az ismeretszerzés és a tudás átadásának magasrendűségét és örömét, a jó példa motivált, tudatosan készültem a tanári pályára. Szüleim példáját azonban nem követtem teljes egészében, mert ugyan engem is a humán tárgyak vonzottak, ennek ellenére a Budapesti Műszaki Egyetemre jelentkeztem. Az 50-es években a humán tárgyakat – a történelmet és az irodalmat – politikai nyomásra átfogalmazták, ezért választottam inkább a nehezebben megváltoztatható műszaki tudományokat. A humán tárgyak mellett a matematika, a kémia és a fizika is érdekelt, ezért a vegyészmérnöki tanulmányokat választottam. A Szerves Kémiai Tanszéken a Könnyűipari Szakirányú Ágazaton végeztem, vegyészmérnöki diplomát, majd párhuzamos képzéssel vegyészmérnök tanári diplomát is szereztem. Családomban folytatódott a hagyomány: férjem a BMF

Borbély Endréné dr.

Kandó Kálmán Villamosmérnöki karának docense. Eszter lányunk matematika–földrajz szakos tanári diplomát szerzett, és középiskolában tanít. Emese lányunk a bécsi Wirtschaft Universitaten szerzett közgazdász oklevelet, és kollégánk lett, a BMF Kéleti Károly Gazdasági Karának tanársegéde.

Milyen volt a pályakezdésed?

Szerencsém volt, mert rögtön a Könnyűipari Műszaki Főiskolára kerültem. Dr. Erdélyi József, aki a Papíripari Tanszékre oktatót keresett, a bemutatkozó beszélgetés után azonnal felvett, és a főiskola tanársegéde lettem.

Sokat segített a pályakezdesnél szüleim tanári gyakorlata, gyorsan sikerült megkedvelnem a főiskolát, a kollégákat, és kialakítanom az oktatói tevékenységgel kapcsolatos módszereimet.

A tanári pályát – ugyanúgy, mint szüleim – örömforrásnak tekintetem, szabadidőmet sem sajnálva részt vettem tanítványaim szabadidős programjain, sőt szívesen szerveztem szakmai kirándulásokat. A szaktárgyaim az általános, a szerves, a fizikai, a műanyag- és papíripari kémia voltak már az első évektől, igyekeztem a tananyagot jól érthetően és a lényegyet hangsúlyozva oktatni. Az elméleti tárgyakat mindenkor gyakorlati példák megismertetésével segítettem érthetővé és elsajátíthatóvá tenni, hiszen a hallgatókat intézetünknek az ipari gyakorlatra, a munkára kellett felkészítenie.

Mit tartasz lényegesnek szakmai múltadban?

Az oktatás mellett mindig szerettem tanulni, új ismereteket szerezni, az új kutatási-fejlesztési eredményeket megismerni. Mindennapi munkám és otthoni elfoglaltságom mellett igyekeztem lépést tartani szakterületem elméleti és gyakorlati eredményeivel, az önképzést mindig fontosnak tartottam és gyakoroltam.

A Budapesti Műszaki Egyetem Vegyész-mérnöki Karán műszaki doktori címet szereztem, majd 2004-ben a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Karán PhD fokozatot. Az előléptetések és elismerések következtek: 1985-ben főiskolai adjunktussá, 1995-ben docenssé, majd 2004-ben főiskolai tanárrá neveztek ki.

A Főiskola Papíripari Tanszékén 1984-ben sikerült megszerveznünk és elkezdennünk a csomagolótechnológus mérnök-képzést. Később közreműködéssel a szakirányú képzés tanterveit, tantárgyi programjait készítettük el főiskolai, majd egyetemi oktatási szinten. Azóta csomagolóanyagok és a csomagolótechnika tantárgyakat is oktatok, majd 1998 óta a szakirányon a környezetvédelem tantárgyat is.

A többszöri tantervváltozások során folyamatosan részt vettem a módosításokban és az aktuális tantárgyi programok kidolgozásában. Aktívan közreműködtem a könnyűipari mérnökök egyetemi szintű kiegészítő képzés tanterveinek, programjainak és tantárgyi kompendiumainak elkészítésében.

Az elismerés sem maradt el, 1999-ben a mester-tanári cím birtokosa lettem.

A jelened, a napi munkád is érdekes lehet

Valóban tartalmasan, változatosan telnek munkanapjaim. Átlagos heti óraszámom a félévektől függően 12–17 óra. Az általam oktatott főiskolai hallgatók létszáma – figyelembe véve az első évfolyamon tartott előadásaimat is – az elmúlt öt év során 180–250 volt, az egyetemi alapképzés és továbbképzés során évente 10–15 hallgatót oktattam, valamint számos TDK dolgozat és diplomamunka témavezetője voltam és vagyok. PhD fokozatom megszerzése óta a Nyugat-Magyarországi Egyetem Cziráki József Faanyagtudomány és Technológiák Doktori Iskolájában két doktorandusz hallgatónak vagyok a témavezetője, akik kutatómunkájukban a hullámpapírlemezek ragasztási technológiáit és a csomagolóipari papírok rostanyagának fajlagos felületét, illetve annak mechanikai tulajdonságokkal való összefüggéseit vizsgálják.

Fontosnak tartom oktatói munkám mellett a közéleti tevékenységet. Csak a legfontosabbakat említem: a Főiskola Kari Tanácsának Tagjává választottak; tagja vagyok a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság Kémiai és Vegyész-mérnöki Tudományok Bizottságának; a BMF RKK Tudományos Diákköri Tanács elnökeként részt veszek az Országos Tudományos Diákköri Tanács Műszaki Szekciójának munkájában; az MTESZ Papír- és Nyomdaipari Egyesülete Papíripari Oktatási Bizottságának elnöke és a Papíripar című folyóirat szerkesztőbizottságának tagja vagyok.

Mit tudsz mondani tanítványaid jövőjéről?

A csomagolótechnológus szakirány jelenleg is igen népszerű hallgatóink között, minden évben sokan jelentkeznek és sokan választják. Sajnos a lineáris képzési rendszerben összevonták a papírgyártó szakiránnyal, de a jelek szerint így sem veszített népszerűségéből. Hallgatóink elhelyezkedési lehetőségei jók, sok cég, vállalat állásírdetése jut el hozzánk.

Az idegen nyelvtudás – elsősorban az angol – ma már előfeltétele egy jó állás megszerzésének, és ez sajnos sok hallgatónk számára nehézséget okoz. Hallgatóink egy jó része az államvizsga letétele után, nyelvvizsga hiányában, csak évek múlva veheti át diplomáját. Szerencsére ez a helyzet javuló tendenciát mutat. Büszke vagyok arra, hogy volt hallgatóink közül számosan a szakmában vezető pozícióba kerültek, szinte minden – csomagolótechnikaival kapcsolatos – területen találkozom velük.